

Enormt kontinent: Harald Ofstad Fougner, Jan Olav Larssen og Leif Ivar Myklebust på den enorme prærien.

oppdrag. Han har fått et kall, som han sier, om å bringe sitt budskap fram for presidenten. Når vi møter ham, er han utenfor et arbeidsledighetskontor for å rekruttere blant sitt folk, skaffe støtte for å få fram sitt budskap. Og budskapet er enkelt; hjelp oss! – Anerkjenn de originale traktatene og la oss få den råderett over reservatene som dere lovet oss i første omgang. Gi oss tilbake Black Hills. Vi vil ikke være under den hvite mann, vi vil ikke være over den hvite mann, vi vil være ved siden av den hvite mann. Vi kan leve sammen, sier han.

John FlyingHorse ser intenst på oss og spør: – Kan dere høre vinden? Kan dere høre fuglene? Forstår du hva de sier? Kan du høre hva vinden sier til deg?

Jeg må innrømme at jeg ikke forstår hva vinden sier, og John FlyingHorse ser på meg, lenge, og sier at jeg ikke skal være redd.

– Du skal ikke være redd, det kommer til å gå bra. Det kommer til å gå bra, sier John FlyingHorse, og gir oss trøst selv om rollene burde vært omvendt. For både han og jeg vet at det var våre besteforeldre, våre oldeforeldre, våre tippoldeforeldre, som i sin drøm om jord, penger og velstand, tok landet fra ham.

– Det kommer til å gå bra, sier John FlyingHorse.

Tung himmel

Tilbake i Wounded Knee sier vi farvel til Emerson Elk. Og jeg må innrømme at det er en lettelse å forlate Wounded Knee. Himmelen er fortsatt grå, tung og skitten og vi er frosne og nedtrykte og vi kjører vekk, setter kursen mot Rapid City, mot Radisson hotell, og det er jævlig, men vi vil bare vekk. Og vi kjører rett gjennom Pine Ridge-tettstedet, orker ikke stoppe, elendigheten blir for massiv og vi vil ikke være turister her, ikke nå, vi er tross alt fra Norge, vi er ikke vant til dette. Så, når vi ikke trodde det kunne bli tristere, ser vi Prairie Wind Casino. I et glørete og bråkete inferno av enarmede banditter og blackjackbord, sitter mengder av indianere og bruker opp sine hardt tiltjente dollars. Passivisert. I en installasjon som er like mye inntektskilde som utgiftspost i en tilstand av taus desperasjon. Og vi flykter med halen mellom beina.

Og John FlyingHorse har nok rett i at det kommer til å gå bra, det kommer til å gå bra, med oss.

*

Epilog:

Sist mandag ble det kjent at Statoil kjøper Brigham Exploration company. Dermed går Norge tungt inn i oljeforekomstene i the Bakken Formation. I 1854 skal høvding Seattle ha holdt sin berømte tale til en ut-sending for «høvdingen» i Washington: «(...)går det an å kjøpe eller selge himmelen over oss eller varmen fra jorden? En slik tanke er fremmed for oss. Vi eier ikke luftens renhet eller glitringen i vannet. Hvordan kan han da kjøpe det av oss?» ■